

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

कन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

शास्त्री (द्वितीयवर्षम्) - षष्ठपत्रम् (साहित्यम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2021-22

पत्रम् - ..... विषयः - .....

अध्येतुः नाम - ..... पञ्जीकरणसंख्या - .....

अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - .....

अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम - .....

मूल्याङ्कनकर्ता एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्ता मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः - .....

खण्डः	निर्धारिताङ्कः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	$20 \times 02 = 40$ अङ्काः	
खण्डः - ख	$05 \times 08 = 40$ अङ्काः	
खण्डः - ग	$02 \times 10 = 20$ अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः .....

मूल्याङ्कनपुरस्मरं परामर्शः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् - .....

दिनाङ्कः - .....

अध्येतुः कृते परामशाः,

प्रिय अध्येतः ! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु। शुभकामनाः॥

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनांकः .....

शास्त्री (द्वितीयवर्षम्) - षष्ठपत्रम् (साहित्यम्)

विषयः – (अ) नैषधीयचरितम् (प्रथमसर्गः) – 50 अङ्काः। (ब) मेघदूतम् (सम्पूर्णम्) – 50 अङ्काः।

निर्देशः – अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note – This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः-क

अङ्काः – $20 \times 02 = 40$

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. मेघदूतं कीदृशं काव्यम्?
2. मेघदूते किं छन्दः?
3. अलका केषां वसतिः?
4. मेघदूतस्य मङ्गलाचरणं कीदृशम्?
5. के प्रकृतिकृपणाः?
6. मधोनः कः?
7. मेघस्य वंशः कः?
8. कस्य देवस्य मन्दिम् उज्जयिन्याम्?
9. मार्गे बलाकाः कस्य सहाय्यं कुर्वन्ति?
10. ज्ञातास्वादः विवृतजघनां विहातुं समर्थः न वा?
11. प्रकृतिपुरुषः कः?
12. नैषधमहाकाव्ये कति सर्गाः?
13. हंसविलापः कस्मिन् सर्गे?
14. नैषधे अङ्गीरसः कः?
15. चतुर्दशविद्यासु कस्य नैपुण्यम् आसीत्?
16. का भौमी?
17. विद्यायाः चतस्रः अवस्थाः काः?
18. क्षितिरक्षिणः इत्यस्य कोऽर्थः?
19. पाकशासनः कः?
20. चतुर्भिः पदैः कि स्थिरीकृतम्?
21. कस्याः गुणश्रवणेन नलः विवरणभावं गतः?
22. नैषधीयचरितस्य मल्लिनाथकृतटीकायाः नाम किम्?
23. श्रीहर्षस्य पितुः नाम किम्?
24. खण्डनखण्डखाद्यग्रन्थस्य कर्तुः नाम किम्?
25. मामल्लदेवी कस्य मातुः नाम?

खण्डः-ख

अङ्का: - $05 \times 08 = 40$

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. “कामार्त हि प्रकृतिकृपणाशचेनाशचेतनेषु” इत्यस्य आशयं स्पष्टयत।
2. “याज्ञा मोघा वरमधिगुणे नाधमे लब्धकामा” ससन्दर्भं व्याख्यात।
3. मेघमार्गनिरूपणं कुरुत।
4. अलकापुरीं वर्णयत।
5. मेघदूतस्य मङ्गलाचरणं विलिख्या व्याख्यात।
6. दमयन्त्याः सौन्दर्यमुपवर्णयत॥
7. “अधीतिबोधाचरणप्रचारणै ..... इत्यादिपद्यं पूरयित्वा व्याख्यात।
8. अधर्मस्य कृशस्तपस्वितां वर्णयत।

खण्डः-ग

अङ्का: - $02 \times 10 = 20$

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. मेघदूते पूर्वमेघस्य सारं लिखत।
अथवा
मेघदूते वर्णितं प्रकृतिचित्रणं कुरुत
2. नलस्य चरितचित्रणं कुरुत।
अथवा
नैषधनुसारेण हंसविलाप्रसङ्गं विशदयत।

